

Skötselplan för naturreservatet Jalomaa

Denna skötselplan är en bilaga till länsstyrelsens beslut 2021-11-18 om bildande av naturreservatet Jalomaa.

Innehållsförteckning

Skötselplan för naturreservatet Jalomaa	1
Innehållsförteckning	1
1 Allmänt.....	1
2 Prioriterade bevarandevärden.....	1
3 Mål och åtgärder	1
3.1 Skog.....	2
3.2 Våtmarker och vattendrag.....	3
3.3 Kulturmiljövärden.....	4
3.4 Anläggningar och information.....	4
3.5 Tillfartsvägar.....	5
4 Sammanfattning av skötselåtgärder	5
5 Källhänvisning	6
6 Bilagor.....	6

1 Allmänt

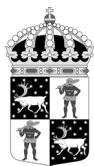
Denna skötselplan anger riktlinjerna och målen för skötseln av **naturreservatet Jalomaa**. Vid planering och utförande av skötselåtgärder ska syftet med naturreservatet och reservatsföreskrifterna vara styrande. Andra aktuella regelverk och riktlinjer ska också beaktas. Bevarandemålen för de ingående naturtyperna styr vilken slags naturvårdande skötsel som planeras.

Nästan hela naturreservatet hör till fastigheten Allmänningsskogen 1:1 vilken ägs av Pajala Allmänning. I nordvästra delen ingår delar av två privata fastigheter (Pääjärvi 1:2 och Pääjärvi 2:1).

Större skötselåtgärder som berör annan markägare än Naturvårdsverket ska alltid föregås av samråd med markägaren. Samråd med berörd sameby bör hållas om skötselåtgärder planeras som kan påverka deras verksamhet.

2 Prioriterade bevarandevärden

Skälen för bildandet av reservatet samt dess prioriterade bevarandevärden är den urskogsartade skogen med dess stora biologiska mångfald och höga friluftsvärden. Jalomaa utgörs av ett stort, sammanhängande och variationsrikt skogs- och våtmarksområde med brandpräglade, lövrika blandskogar av urskogskaraktär och våtmarker med höga våtmarksvärden. Skogen är i vissa delar högproduktiv, tillgången

på död ved är i regel god och tallöverståndare med en ålder uppemot 500 år förekommer spritt.

3 Mål och åtgärder

3.1 Skog

6960 Öppen icke-natura naturtyp

9006 Taiga, sumpskog

9010 Taiga

9740 Skogbevuxen myr

9810 Obestämd taiga/ickenatura-skog

9843 Obestämd skogsbevuxen myr/Västlig taiga (9740, 9110)

9870 Osäker skogsbevuxen myr, icke-natura naturtyp

9900 Icke-natura skog

9925 Icke-natura skog på fuktig/blöt mark

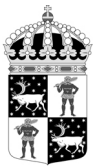
Skogarna i reservatet utgörs till övervägande del av naturskogsmiljöer i olika successionsstadier efter brand. Länsstyrelsen gör trots detta bedömningen att i dagsläget skulle naturvårdsnyttan av en brand vara lägre än den skada som en hård brand skulle kunna innebära för ingående miljöer och arter. Med anledning av ovanstående planeras ingen naturvårdsbränning inom reservatet. Av samma skäl ska även spontant uppkomna bränder släckas inom området. Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och naturliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp som fällning av träd eller anläggande av mineralgator ska undvikas.

I reservatet ingår dock även vissa områden som är påverkade av modernt skogsbruk, så som skötselområde A, bilaga B. Dessa områden har återbeskogats och utgörs i dagsläget av tätvuxna tallungskogar. Det är i dagsläget okänt om dessa är lämpliga objekt för naturvårdsbränning eller annan åtgärd, och detta bör följaktligen utredas.

Idag finns inga uppgifter om att contortatall eller andra främmande arter skulle ha etablerats inom reservatet. Om contortatall eller andra främmande arter upptäcks inom reservatet i samband med gränskontroll eller andra besök till området ska detta rapporteras och åtgärdas.

Bevarandemål

- Arealen värdekärna får inte minska; målet är att arealen värdekärna ska *öka* i takt med att utvecklingsmarker uppnår statusen värdekärna.
- Naturvärden samt naturlig hydrologi ska bevaras och växt- och djurlivet ska tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska endast ske genom naturlig succession och naturliga processer.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder, med undantag för avveckling av främmande arter som upptäcks inom reservatet.
- Utred förutsättningarna att utföra naturvårdsbränning eller annan naturvårdsåtgärd i skötselområde A, bilaga B.

3.2 Våtmarker och vattendrag

7310 Aapamyrar

4811 Obestämd fuktig - blöt hed/gräsmark/myrmark nedanför trädgränsen

7000 Obestämd våtmark, obestämd natura/icke-natura

7140 Öppna mossar och kärr

7999 Våtmark

3230 Mindre vattendrag

Länsstyrelsen har inte genomfört någon riktad naturvärdesinventering av reservatets alla våtmarker eller vattendrag. Det går därför inte att utesluta att de kan vara påverkade av någon form av markavvattning, dämning eller annat som kan ha en negativ effekt på naturvärdena. Dock har delar av reservatets myrområden klassats som myrar av endera högsta naturvärdesklass eller näst högsta naturvärdesklass, enligt Länsstyrelsens Våtmarksinventering. Även vattendragen hör till större limniska system som klassats som Särskilt värdefulla vattendrag.

I direkt anslutning till reservatet finns kraftigt dikade våtmarksområden, och även inom reservatet finns dikade våtmarker. Det är dock i dagsläget okänt exakt hur stora områden som har dikats och hur detta påverkar områdets hydrologi.

I nuläget föreslås ingen aktiv skötsel av ingående våtmarker eller vattendrag, mer än att behovet av att lägga igen diken inom reservatet utreds. Om utredningen visar på att behovet finns eller om senare inventeringar visar på annan yttre påverkan som skulle kunna åtgärdas genom aktiv skötsel kan nedanstående mål och åtgärder komma att anpassas i enlighet med detta.

Bevarandemål

- Naturlig hydrologi ska bevaras och växt- och djurlivet skall tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska i första hand ske genom naturlig succession och naturliga processer.
- Inga mänskligt skapade vandringshinder av betydelse för fisk eller andra vattenlevande organismer ska finnas i reservatet.
- Främmande arter som t ex contortatall ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

- Avveckling av främmande arter som upptäcks inom reservatet.
- Utred behovet av att lägga igen diken eller utföra andra åtgärder för att återställa områdets naturliga hydrologi.

3.3 Kulturmiljövärden

Strax utanför reservatets norra gräns finns både beteshage och arbetshage som tillhör Sattajärvi sameby. Reservatsbildningen innebär inte att länsstyrelsen tar på sig något underhåll av vistet utan detta kommer även fortsättningsvis att ske genom samebyns försorg.

Det finns en registrerad fornlämning i form av en gammal husgrund som ligger inom reservatet. Denna är markerad i Bilaga C. Det är viktigt att fornlämningen bevaras och att särskild hänsyn tas till eventuella intilliggande fornlämningsmiljöer så att dessa inte skadas vid skötselinsatser. För att undvika skador på fornlämningar eller kulturmiljövärden ska samråd ske med länsstyrelsens antikvarier inför planerade skötselåtgärder.

3.4 Anläggningar och information

Jalomaa är ett förhållandevis okänt utflyktsmål. Området nyttjas så vitt länsstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för jakt, utflykter och bärplockning. Trots att området nu ges naturreservatsstatus och områdets höga natur- och friluftslivsvärden blir mer kända för allmänheten bedömer länsstyrelsen att antalet besökare kommer att påverkas marginellt.

Det går en skoterled genom reservatet vilken är markerad i Bilaga C. Utöver skoterleden saknar området markerade stigar, eldstäder och andra anordningar för rörligt friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att det inte heller behövs några. Utgångspunkten för detta är att reservatet ska nyttjas för rörligt friluftsliv utifrån sina naturgivna förutsättningar.

Reservatet saknar iordningsställd parkeringsplats, men det finns fullt tillräckligt med parkeringsmöjligheter för personbilar i befintliga breddningar av skogsbilvägen.

Information om naturreservatet finns på länsstyrelsens hemsida och i appen "Norrbottens naturkarta". Den platsbundna informationen bör utgöras av en skylt med information om reservatet och vilka regler som gäller. Förslag på informationsplats är markerad i Bilaga C.

Skötselmål

- Besökaren ska göras medveten om naturreservatets natur- och kulturmiljövärden och vad man bör tänka på vid besöket.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder ska allmänheten på ett lättillgängligt sätt kunna få information om bakgrund, orsak och mål med åtgärden.

Skötselåtgärder

- En informationsskylt sätts upp i anslutning till reservatet, förslagsvis vid den plats som anges i Bilaga C.

- Enklare skyltar med reservatets namn sätts upp där skoterleder och större stigar korsar reservatsgränsen.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder sätts skyltar med information om åtgärden upp i anslutning till aktuellt skötselområde.

3.5 Tillfartsvägar

Lämpligaste tillfartsvägen till reservatet från allmän väg är österifrån, från väg 99 strax norr om Kardis. Denna tillfartsvägs sträckning framgår av Bilaga A, där den markerats med lila färg. Den är i dagsläget i bra skick och saknar vägbom.

Vid tidpunkten för bildandet av Jalomaa naturreservat är Pajala Allmänning väghållare av tillfartsvägen. I det intrångsavtal som tecknades mellan Naturvårdsverket och Pajala Allmänning beslutades dock att Länsstyrelsen, när naturreservatsbeslutet vunnit laga kraft, ska ansöka om att bilda en gemensamhetsanläggning avseende ovan nämna tillfartsväg. Staten ska svara för sin andel i gemensamhetsanläggningen till den del som avser naturreservatet. Fördelning av förrättningskostnaden beslutas av Lantmäteriet.

Skötselmål

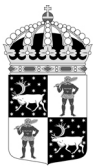
- Länsstyrelsen ska ha kännedom om vägens skick för att kunna anpassa information och eventuellt vidta åtgärder.

Skötselåtgärder

- Vägens status kontrolleras i samband med tillsyn av reservatet.

4 Sammanfattning av skötselåtgärder

Avsnitt	Vad	När
	Översyn och eventuell revidering av Skötselplan	Senast 2031
3.1	Skog	
	Borttagande av främmande arter	Vid behov
	Eventuell naturvårdsbränning eller annan naturvårdsåtgärd	Efter utredning
3.2	Våtmarker och vattendrag	
	Borttagande av främmande arter	Vid behov
	Eventuella åtgärder för att återställa områdets naturliga hydrologi.	Efter utredning

Länssstyrelsen
Norrbotten

SKÖTSELPLAN

Datum
2021-11-18

BILAGA 5

Diarienummer
511-141-2021

6 (6)

3.3	Information och anläggningar	
	En informationsskylt tas fram och monteras upp vid den plats som anges i Bilaga C	Snarast efter att beslutet vunnit laga kraft
	Enklare skylt sätts upp	Snarast efter att beslutet vunnit laga kraft
	Uppsättning av skyltar med information om skötselåtgärd	I samband med skötselåtgärden
3.4	Tillfartsvägar	
	Vägens status kontrolleras	Vid övrig tillsyn av reservatet

5 Källhänvisning

Länssstyrelsen 2001, 2002, 2004, 2010

Data från fältinventering och
våtmarksinventering

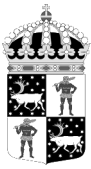
6 Bilagor

A. Översiktskarta

B. Skoglig naturvärdesklassning och skötselområde A

C. Förslag till informationsplats, samt befintlig skoterled, väg och fornlämning

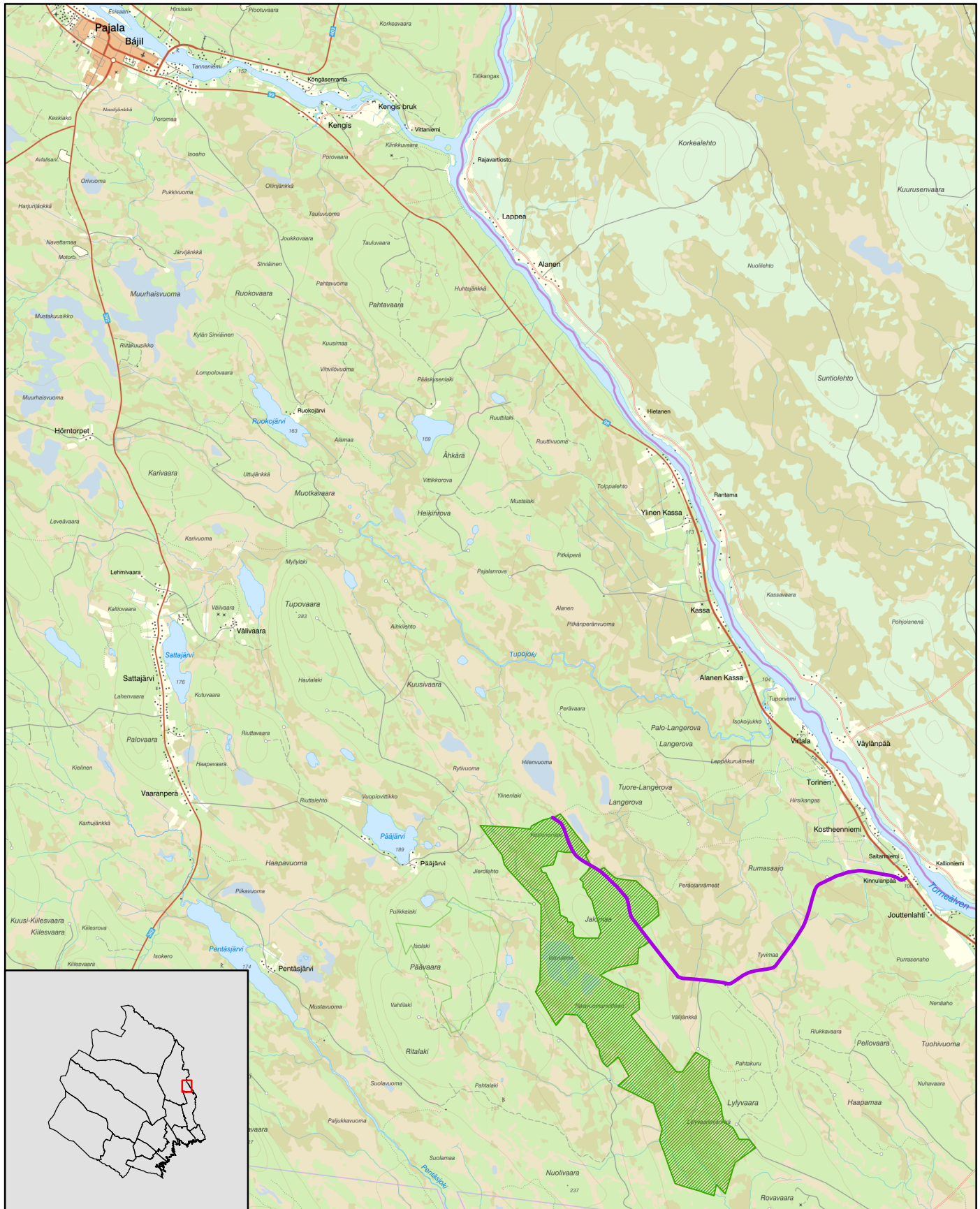
D. Ägarförhållanden

Naturreservatet Jalomaa

Pajala kommun

Skala 1:130 000

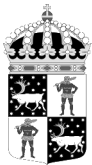
Länsstyrelsen
Norrbotten

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

 Tillfartsväg
 Gräns för naturreservatet

0 1 2 3 4 5 6 7 Kilometer

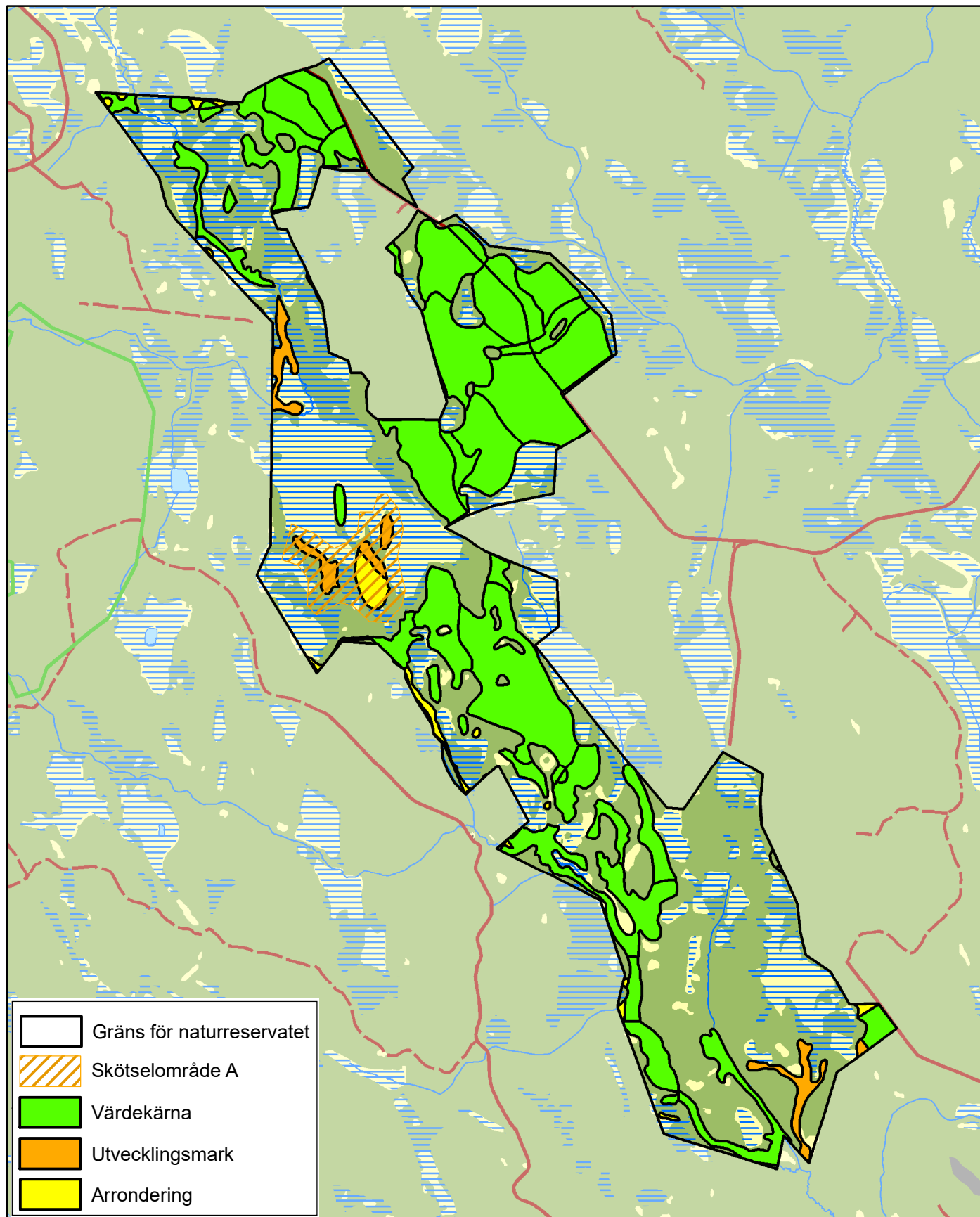

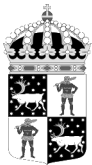

Naturreseptatet Jalomaa

Skoglig naturvärdesklassning och skötselområde A

Skala 1:45 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-141-2021

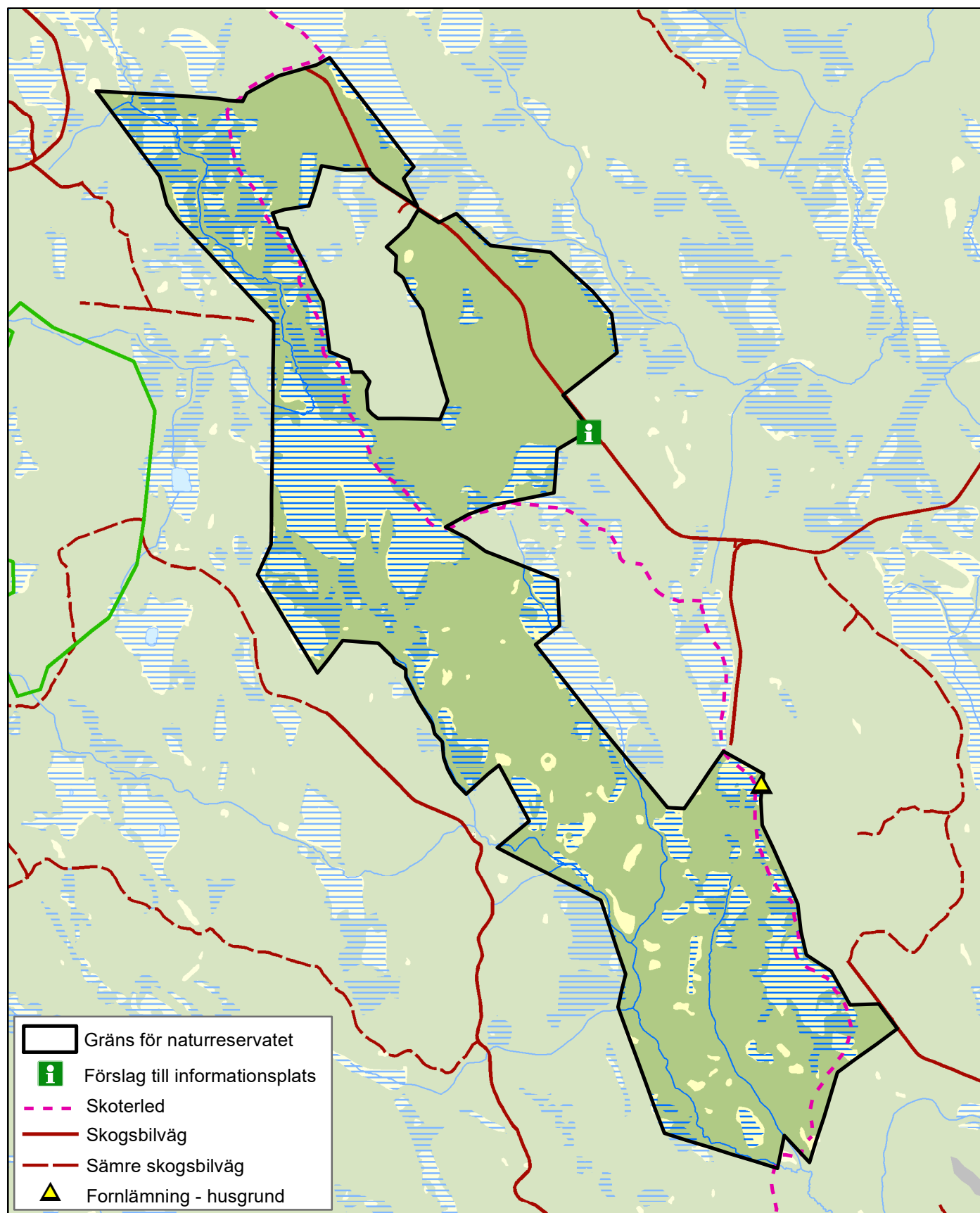
NVR ID 2054541

Bilaga C

Naturreservatet Jalomaa

Förslag till informationsplats, samt befintlig skoterled, väg
och fornlämning

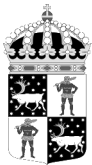
Skala 1:45 000

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

0 1 000 2 000 3 000 Meter

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-141-2021

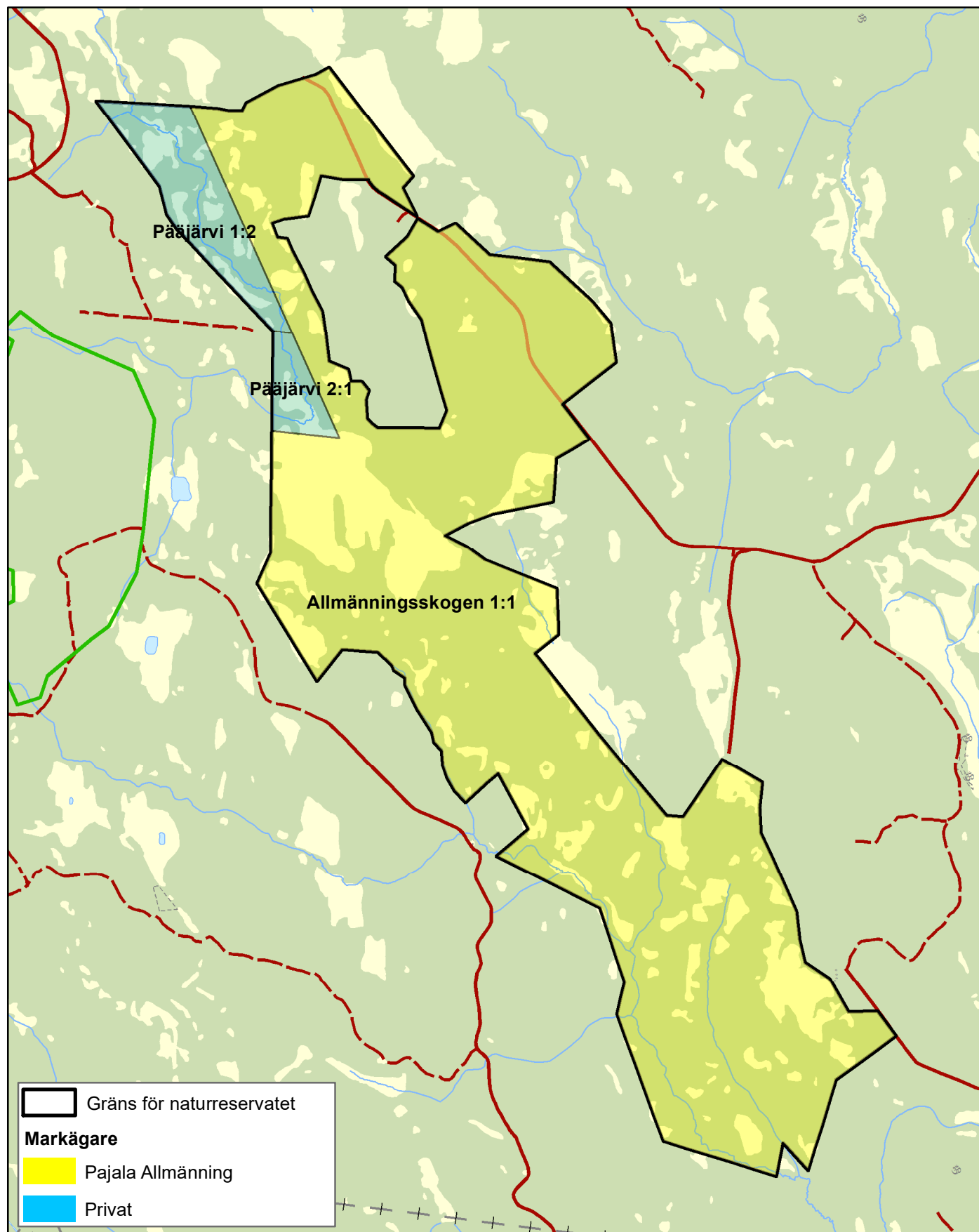
NVR ID 2054541

Bilaga D

Naturreseptatet Jalomaa

Ägarförhållanden

Skala 1:45 000

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

0 1 000 2 000 3 000 Meter

